

Утвърдил:

Декан (проф. д-р Д. Денков)

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
ФАКУЛТЕТ: ФИЛОСОФСКИ

Специалност: **ПСИХОЛОГИЯ** (Бакалавърска програма)

Ф	Ф	П	0	2	0	1	1	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

3	0	1	7
---	---	---	---

ПЕДАГОГИЧЕСКА ПСИХОЛОГИЯ – II ЧАСТ

Преподавател: доц. д-р **ЙОАНА ДИМИТРОВА ЯНКУЛОВА**

Асистент: д-р Салех Брик

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	30
Обща аудиторна заетост		60
Извън-аудиторна заетост	Реферат	10
	Доклад/ Презентация	10
	Научно съобщение	5
	Курсов учебен проект	25
	Портфолио	30
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	30
	Превод	20
Обща извънаудиторна заетост		90
ОБЩА ЗАЕТОСТ		150
Кредити аудиторна заетост		2
Кредити извънаудиторна заетост		3
ОБЩО ЕКСТ		5

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати	10%
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	10%
3.	Демонстрационни практически занятия/ тренинги	10%
4.	Съставяне и подреждане на портфолио	10%
5.	Решаване на казуси	5%
6.	Превод	5%
7.	Изпит	50%

Анотация на учебната дисциплина
<p>Курсът по «Педагогическа психология-II част» запознава студентите с класическите научни постановки и съвременните постижения на психологическата наука в областта на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • психичното развитие, съзнанието, самосъзнанието в ученическа възраст; • развитието на личността на ученика и неговото отношение към процеса на обучение; • ролята на учителя в процеса на възпитание, въздействие, съдействие при формиране на подходящи умения и навици; • съвременни методи за преподаване и оценяване на знанията, както и преодоляване на изпитната тревожност на учениците; • грижа и работа с ученици със специални образователни нужди; • пътища и начини за изграждане и поддържане на ефективна и продуктивна учебна среда не само за учениците, но и за учителите; • психологически аспекти в личността и работата на учителя.
Предварителни изисквания
<p>Студентите трябва да имат базисни познания от:</p> <ul style="list-style-type: none"> • история на психологията; • възрастова психология; • психология на личността; • експериментална психология; • статистико-математически методи в психологията.
Очаквани резултати
<ul style="list-style-type: none"> • Стабилни и устойчиви знания относно водещите теоретични постановки в областта на педагогическата и училищната психология във връзка с изучаваните теми; • Стабилна ориентация и адекватни знания относно особеностите в психичното, учебното функциониране и социално справяне през училищните години;

Учебно съдържание

№	Тема	Хорариум
1.	Същност и специфични особености на психичната система на ученика. Принципи на формиране и развитие на психичната система.	2 часа
2.	Особености на съзнанието и самосъзнанието в училищна възраст. Самосъзнанието – основен механизъм на психичната саморегулация.	2 часа
3.	Психологически измерения и структурни компоненти на отношението към ученето в образователната среда.	2 часа
4.	Формиране и развитие на способностите на учениците в процеса на обучение.	2 часа
5.	Психологически основи на управлението на учебната дейност – основни детерминанти и развиващи функции.	2 часа
6.	Психична работоспособност и уморяемост на учениците в процеса на учене и взаимодействия в училище.	2 часа
7.	Особености в личността на ученика и учителя и пътища за интензификация на обучението и междуличностните взаимовръзки в училищната среда.	2 часа
8.	Психологически аспекти на изпитването и оценяването в училище. Изпитна тревожност сред учениците и стратегии за преодоляването ѝ. Предимства и недостатъци на стандартизираните тестове и изпитните оценки.	2 часа
9.	Ефективни научни методи за психическо въздействие и възпитание през училищните години.	2 часа

10.	Психологически основи на професионалното развитие и консултиране в училище.	2 часа
11.	Пътища и начини за формиране на подходящи учебни умения и навици в училищна възраст. Успешно социализиране и постигане на високо благополучие.	2 часа
12.	Разпознаване, работа и отношение към учениците със специални образователни нужди, с хиперактивност и дислексия.	2 часа
13.	Методи за изграждане и поддържане на ефективна учебна среда. Успешно и пълноценно управление на учебното време.	2 часа
14.	Психология на личността и труда на учителя. Стрес, тревожност и бърнаут, съпътстващи учителската професия – разпознаване, превенция и борба с тях.	2 часа
15.	Класически и модерни методи за успешно приспособяване на преподаването на учителите спрямо потребностите и интересите на учениците в съвременната класна стая.	2 часа

Конспект за изпит

№	Въпрос
1.	Същност и специфични особености на психичната система на ученика. Принципи на формиране и развитие на психичната система.
2.	Особености на съзнанието и самосъзнанието в училищна възраст. Самосъзнанието – основен механизъм на психичната саморегулация.
3.	Психологически измерения и структурни компоненти на отношението към ученето в образователната среда.
4.	Формиране и развитие на способностите на учениците в процеса на обучение.
5.	Психологически основи на управлението на учебната дейност – основни детерминанти и развиващи функции.
6.	Психична работоспособност и уморяемост на учениците в процеса на учене и взаимодействия в училище.
7.	Особености в личността на ученика и учителя и пътища за интензификация на обучението и междуличностните взаимовръзки в училищната среда.
8.	Психологически аспекти на изпитването и оценяването в училище. Изпитна тревожност сред учениците. Стандартизирани тестове и оценки.
9.	Ефективни научни методи за психическо въздействие и възпитание през училищните години.
10.	Психологически основи на професионалното развитие и консултиране в училище.
11.	Пътища и начини за формиране на подходящи умения и навици в училищна възраст.
12.	Разпознаване, работа и отношение към учениците със специални образователни нужди.
13.	Методи за изграждане и поддържане на ефективна учебна среда. Успешно и пълноценно управление на учебното време.
14.	Психология на личността и труда на учителя и педагогическата оценка.
15.	Класически и модерни методи за приспособяване на преподаването спрямо потребностите на учениците в класната стая и насърчаване на критическото мислене.

Библиография

Литература от автора на курса

1. **Янкулова, Й.** Превенция на човешкото психично здраве в променените социални реалности. В Сб.: Годишна научна конференция на военна академия „Г. С. Раковски” - „Управление на знанието в научно-образователните организации”, София, **2009**, с. 98-103.
2. **Янкулова, Й.** Основни задачи и съвременни предизвикателства пред психологията в сферата на образованието. В Сб.: „Психологията в образователното дело”. ШУ „Епископ Константин Преславски”, Шумен, с. 83-97, **2009**.
3. **Янкулова, Й.** Относно стандартите за ефективна превенция на психичното здраве в сферата на образованието. В: „Личност, мотивация, спорт”, Т. 15, с. 33-43, **2010**.
4. **Янкулова, Й.** Социалнопсихологически обучения в условията на дефицит от ресурси. В Годишник на ВА „Г. С. Раковски”, Факултет „Командно-щабен”, с. 339-346, 2/ **2010**.
5. **Янкулова, Й.** Относно психологическите особености на доминиращите мотивационни ориентации в сферата на образованието. В Сб.: „Приложна психология и социална практика”, УИ към ВСУ „Черноризец Храбър”, Варна, с. 288-299, **2010**.
6. **Янкулова, Й.** Същност и проявления на емоциите в образованието”. В Сб. доклади от Годишната университетска научна конференция на НВУ „Васил Левски”, гр. В. Търново, Т. 6, с. 25-35, **2010**.
7. **Янкулова, Й.** Емоции и саморегулирано учене в образователната среда. В Сб. доклади от Годишната университетска научна конференция на НВУ „Васил Левски”, гр. В. Търново, Т. 6, с. 35-46, **2010**.
8. **Янкулова, Й.** Възприятия на студентите относно учебната среда в НВУ „В. Левски. В Сб. доклади от Годишна университетска научна конференция с международно участие на НВУ „Васил Левски”, гр. В. Търново, Т. 1, с. 157-167, **2011**.
9. **Янкулова, Й.** Историческо възникване и специфични особености на социалнопсихологическите обучения (тренинги). В Сб.: „Личност, мотивация, спорт”, Т. 16, с. 76-87, **2011**.
10. **Янкулова, Й.** Специфични измерения на емоционалната интелигентност в социално-образователната и организационната практика. В Сб.: „Личност, мотивация, спорт”, Т. 16, с. 99-107, **2011**.
11. **Янкулова, Й.** Историческо зараждане и развитие на приложните идеи и клиничните практики в сферата на образованието – част I. В Сб.: „Личност, мотивация, спорт”, Т. 17, с. 29-38, **2012**.
12. **Янкулова, Й.** Историческо зараждане и развитие на приложните идеи и клиничните практики в сферата на образованието – част II. В Сб.: „Личност, мотивация, спорт”, Т. 17, с. 38-47, **2012**.
13. **Янкулова, Й.** Съвременни акценти в проучванията на личностните медиатори, опосредстващи мотивационните процеси в образованието. В: Годишник на ВА „Г. С. Раковски”, Факултет „Командно-щабен”, с. 197-204, 1/ **2012**.
14. **Янкулова, Й.** Относно структуроопределящите компоненти на отношението на студентите към ученето. В Сб.: „Личност, мотивация, спорт”, Т. 18, с. 137-150, **2013**.
15. **Янкулова, Й.** Известни мъже-психолози за развитието на клинично ориентирани практики за психологическа работа с деца, Клинична и консултативна психология, 2, с. 30-37, **2012**.

Основна литература

- **Гюрова, В., В. Божилова.** Формиране на уменията за учене. С., УИ „Св. Кл. Охридски”, **2008**.
- **Десев, Л.** Педагогическа психология. С., Аскони-издат, **1996**.
- **Дойджи, Н.** Невероятният мозък. С., Изток-запад, **2009**.
- **Иванов, Ст.** Теория и практика на социалнопсихологическия тренинг на студенти. С., УИ „Св. Кл. Охридски”, **2011**.
- **Колишев, Н.** Мотивирането. Варна, **2004**.

- **Кръстева, А.** Критическо мислене - професионално-педагогически тренинг за обучение на студенти. УИ „Св. св. Кирил и Методий“, 2012.
- **Ников, А.** Психология на образователния процес. С., Издателска къща „Лебед-ООД“, 1994.
- **Ников, А.** Обучение и психично формиране на личността. Издателска къща „Лебед-ООД“, 1994.
- **Славин, Р.** Педагогическа психология. С., НИ, 2004.
- **Янкулова, Й.** Педагогическа психология. С., Парадигма, 2012.
- **Richard L. E., C. Kernberger** (2006). Critical Thinking (3th Ed.). Thomson & Wadsworth.
- **Ritchhart, R., M. Church, K. Morrison** (2011). Making things visible. <http://www.josseybass.com/WileyCDA/>
- **Woolfolk, A.** (2004). Educational Psychology (9th Ed.) Allyn & Bacon.

Допълнителна литература

- **Гюрова, В. и колектив.** Интерактивността в учебния процес. С., 2006.
- **Иванов, И.** Интерактивни методи на обучение: <http://ivanpivanov.com>
- **Стефанова, М.** Педагогическата иновация. С., 2005.
- **Лефрансуа, Ги.** Прикладна педагогическа психология., Санкт-Петербург, 2007.
- **Hergenhahn, B. R.** An introduction to the history of Psychology. Brooks/ Cole Publishing Company, 1997.
- <http://socialninauki.com/category/%D1%84%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%B8/%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B8%D1%8F/>
- <http://www.hrdc.bg/fce/001/0185/files/EuroGuidance.F.pdf>
- http://bilsp.org/documents/20_Professional.pdf
- <http://www.calameo.com/read/000217547df30328e4c3d>
- <http://51sou.info/pages/SOP.htm>
- <http://dete-bg.com/?p=23>
- http://liternet.bg/publish19/e_angelova/razvitie.htm
- http://liternet.bg/publish21/d_kluster/kakvo.htm
- http://liternet.bg/publish17/r_kiuchukova/formirane.htm

24.04.2013 г.

Съставил: доц. д-р **ЙОАНА ЯНКУЛОВА**

Учебната програма е приета с решение на катедрен съвет с Протокол № 7/ 08.05.2013 г.